

Vintermörkret en säkerhetsrisk i trafiken

7 av 10 bilister upplever att de ser sämre i mörker

I perfekta förhållanden har en miljon bilister i Sverige trafikfarlig syn, vilket innebär att de ser suddigt redan vid två meters avstånd. 69 procent upplever dessutom att de ser sämre i mörker. Detta visar utfallet av Synbesiktningen 2018, Sveriges största syntest av bilförare, ett samarbete mellan Synoptik och Bilprovningen.

Så här dålig synskärpa har var sjätte bilist i Sverige – mörkret gör det ännu svårare att upptäcka faran. Foto: PMAGI/Petter Magnusson.

Den 18 oktober genomfördes Synbesiktningen för tionde året i rad och resultatet är fortsatt alarmerande. Syntesterna som genomförs i dagsljus eller god belysning visar att en miljon bilister i Sverige har trafikfarlig* syn och att en av tio inte skulle få ta körkort med den synskärpa de har i dag. I sämre förhållanden skulle de här siffrorna öka markant.

Upplevd synförsämring i mörker är åldersrelaterad

Synbesiktningen 2018 visar att den upplevda försämringen av synen i mörker är åldersrelaterad. Från fyrtio års ålder ökar antalet bilister som upplever att de ser sämre i mörker med cirka tio procentenheter för varje årtionde.

– Man ser tydligt i enkätsvaren att det händer något efter fyrtio års ålder, vilket stämmer överens med det vi vet om hur synen förändras med åldern. Förutom att synfel blir vanligare finns också studier som visar att kontrastseendet blir sämre och att bländningskänsligheten ökar med åldern, två saker som är betydelsefulla vid bilkörning i mörker. Då är det ännu viktigare att man har rätt synhjälpmedel, säger Awet Tesfamariam, chef för kliniska frågor på Synoptik.

Något som Synbesiktningen visar år efter år är att många har en övertro på sin syn. 93 procent av de tillfrågade svarade att de med eller utan glasögon eller linser har trafiksäker syn, men 17 procent visade sig ha trafikfarlig syn.

– Det är inte så konstigt eftersom synen förändras gradvis och synfel ofta smyger sig på. Mörker gör inte bara siktsträckan kortare utan försämrar också synskärpan generellt för alla. Att inte ha en trafiksäker syn i bra förhållanden kan vara farligt, men i mörker är det ännu mer allvarligt. Om du upplever att det är obehagligt eller svårt att se när du kör i mörker kan det vara ett tecken på att det är dags att göra en synundersökning, säger Awet Tesfamariam.

Sverige har inga lagkrav på kontinuerliga synkontroller

I dag finns det inget lagkrav på synkontroll efter att man har fått sitt körkort, trots att Synbesiktningen visar att nio av tio vill ha ett lagkrav på synkontroll i samband med körkortsförnyelse. Sverige är ett av få länder i EU som saknar en reglering.

– Synbesiktningen belyser en viktig trafiksäkerhetsfråga där det fortfarande finns mycket att göra i Sverige. Det är ingen slump att den genomförs när körförhållandena är som värst. Att regelbundet besikta sin syn

borde vara lika självklart som att besikta bilen, säger Bilprovningens kommunikationschef Cecilia Blom Hesselgren.

Kort om resultaten av Synbesiktningen 2018

- 69 procent upplever att de ser lite eller mycket sämre när de kör i mörker
- Bland de som är upp till 30 år upplever 47 procent att de ser lite eller mycket sämre när de kör i mörker, jämfört med 74 procent bland de som är över 50 år.
- 93 procent anser att de ser tillräckligt bra för att köra säkert (95 % män, 91 % kvinnor)
- 17 procent har en trafikfarlig synskärpa
- 10 procent har en synskärpa som ligger under dagens körkortskrav
- 90 procent vill lagstadga synkontroller vid körkortsförnyelse

För samlad statistik från Synbesiktningen 2018 och mer information om undersökningen, se bilaga.

* Med trafikfarlig syn menas en syn som blir oskarp på en till två meters avstånd.

[Se Synbesiktningens pressrum för mer fakta om undersökningen, pressmeddelanden och bilder.](#)

För mer information:

Awet Tesfamariam, chef för kliniska frågor på Synoptik, tfn: +46 (0)72- 537 46 00,
e-post: ate@synoptik.se

Cecilia Blom Hesselgren, kommunikationschef, Bilprovningen, tfn: +46 (0)70-687 03 66,
e-post: cecilia.blom.hesselgren@bilprovningen.se

Anders Ekhammar, presskontakt Synoptik, bilder för fri publicering, tfn +46 (0)70-746 25 79,
e-post: anders.ekhammar@perspective.se

Vad är Synbesiktningen?

Synbesiktningen är ett samarbete mellan Synoptik och Bilprovningen. Syftet är att uppmärksamma synens betydelse för ansvarsfull bilkörning. Under 10 år har totalt cirka 24 000 syntester genomförts. Synbesiktningen genomförs varje år under hösten då körförhållandena ofta är extra svåra och kraven på bilförarnas syn därmed ökar. För mer information, besök www.synbesiktningen.se

Kort om Synoptik

Synoptik etablerades i Sverige 1991 och är idag med över 135 butiker och en omsättning över 1,2 miljarder en av landets ledande aktörer inom optik. Genom att erbjuda kvalitetsoptik som alla kan ha råd med ska Synoptik bli Sveriges folkoptiker. Företaget ägs delvis av Synoptikfonden, en icke vinstdrivande stiftelse som verkar för att främja nordisk forskning inom optik. Varje år skänks därför en del av vinsten från Synoptik till forskning inom optik och oftalmologi. Synoptik är även en del av GrandVision N.V., en världsledande aktör inom optisk detaljhandel, med drygt 7000 butiker i fler än 40 länder. För mer information, se synoptik.se

Kort om Bilprovningen

I mer än 50 år har Bilprovningen arbetat för ökad trafiksäkerhet och minskad miljöpåverkan. Verksamheten kännetecknas av ansvar, oberoende och kvalitet. Dessutom vill vi vara branschens mest attraktiva arbetsgivare. Med 98 stationer och cirka 600 medarbetare är Bilprovningen Sveriges ledande aktör för besiktning av motordrivna fordon. Under 2017 omsatte företaget 677 MSEK. Bilprovningen grundades 1963 och ägs av svenska staten. För mer information besök www.bilprovningen.se.